

Regulace cen pohonných hmot: možnosti provozovatelů čerpacích stanic

Uzavření Hormuzského průlivu Íránem zacloumalo cenami pohonných hmot napříč světem. Česká republika v tomto směru není výjimkou, a proto byli i tuzemští provozovatelé čerpacích stanic nuceni zvýšené ceny reflektovat. Ministerstvo financí na situaci obratem zareagovalo a dne 2. dubna vydalo cenový výměr, kterým zastropovalo maximální cenu pohonných hmot prodávaných na čerpacích stanicích. Už po několika dnech účinnosti tohoto opatření se však začaly objevovat problematické situace. Kvůli výkyvům cen na trhu totiž někteří provozovatelé nakupují pohonné hmoty za vyšší ceny, než za jaké je následně mohou prodávat. Níže jsme se proto rozhodli shrnout náš názor na zákonnost cenového výměru, jakož i možnosti, jak mohou provozovatelé čerpacích stanic dál postupovat.

Klíčové body

- 1 Cenová regulace musí podnikateli umožnit dosažení přiměřeného zisku
- 2 Přímá kompenzace za dodržení maximálních cen neexistuje
- 3 Za porušení cenového výměru hrozí milionové pokuty
- 4 Návrh na zrušení cenového výměru lze podat do 3 měsíců od jeho účinnosti

Je cenový výměr v souladu se zákonem?

Podle čl. 26 odst. 1 Listiny základních práv a svobod má každý právo podnikat. Jedním z atributů práva podnikat je i právo mít možnost dosáhnout přiměřeného zisku. Ústavní soud přitom zdůrazňuje, že byť z práva podnikat neplyne právo na zisk, je stát povinen vytvářet takové podmínky, které umožní jednotlivcům reálně o jeho dosažení usilovat (nález sp. zn. Pl. ÚS 19/13). Z uvedeného tedy plyne i závěr, že pokud cenová regulace nemá porušit meze ústavnosti, nesmí snížit cenu natolik, aby s ohledem na nutně vynaložené náklady eliminovala možnost zisku dosáhnout.

V případě aktuálního cenového výměru Ministerstva financí spatřujeme přitom zásadní problém v tom, že byť při stanovení maximální ceny vychází z nabídkové ceny velkoobchodních dodavatelů, reflektuje pouze cenu pro aktuální den. Čerpací stanice však z logiky věci pohonné hmoty nakupují dopředu, a pokud tedy jejich cena klesne o více jak 2,50 Kč (tj. o maximální "regulovanou" marži), budou čerpací stanice nakupovat pohonné hmoty za vyšší ceny, než za které jsou oprávněny je prodat. Výpočet je navíc modifikován i denní cenou na rotterdamské burze, která není s velkoobchodní cenou pohonných hmot přímo provázána. Soulad cenového výměru se zákonem, resp. s ústavním pořádkem tak považujeme minimálně za problematický.

Jaké možnosti mají provozovatelé čerpacích stanic?

Provozovatelé čerpacích stanic mají v zásadě tři možnosti, jak se k aktuální situaci postavit:

a) Akceptovat regulaci a operovat se ztrátou

Pokud provozovatel čerpací stanice cenový výměr akceptuje, může vlivem poklesu cen prodávat pohonné hmoty se ztrátou. Cenový výměr vydaný Ministerstvem financí je zaveden do 30. dubna 2026, takže se jedná o relativně krátké období. K tomu je však třeba doplnit, že Ministerstvo financí v cenovém výměru výslovně připouští prodloužení nebo zpřísnění cenové regulace, pokud mimořádná situace nepomine. Zákon o cenách přitom žádnou přímou kompenzaci za prodej se ztrátou nestanovuje.

b) Dočasně přerušit prodej a nést s tím související negativní důsledky

Alternativně se může provozovatel čerpací stanice rozhodnout, že pohonné hmoty nebude prodávat, pokud maximální cena stanovená Ministerstvem financí pro daný den převýší cenu, za kterou sám pohonné hmoty nakoupil. Tento postup ostatně někteří provozovatelé v pátek 10. dubna zvolili. Provozovatel čerpací stanice tak žádnou povinnost vyplývající z cenového výměru neporušuje, avšak domníváme se, že tento postup s sebou nese reputační riziko ve vztahu k jeho zákazníkům. Někteří provozovatelé kromě toho budou v přijetí rozhodnutí o přerušení prodeje pohonných hmot limitováni licenčními podmínkami a smluvními závazky vůči svým obchodním partnerům. Jak už jsme navíc naznačili výše, není jisté, jak dlouho bude cenová regulace trvat.

c) Nerespektovat cenový výměr

Třetí a poslední variantou je cenový výměr nerespektovat. Uplatnění ceny, která není v souladu s úředně stanovenou cenou, je však podle zákona o cenách přestupkem, za který finanční úřad ukládá pokutu až do pětinasobku nepřiměřeného majetkového prospěchu provozovatele, případně do výše 10 000 000 Kč, nelze-li nepřiměřený majetkový prospěch zjistit nebo tento nevznikl. V rámci řízení o přestupku lze nicméně argumentovat právě i nezákonností cenového výměru. Pokud provozovatelé čerpacích stanic ve správním řízení neuspějí, mohou proti rozhodnutí o přestupku podat žalobu spojenou s návrhem na zrušení aplikovaného cenového výměru.

Bez ohledu na tři výše popsané varianty mají všichni provozovatelé čerpacích stanic možnost podat k příslušnému soudu návrh na zrušení cenového výměru pro jeho nezákonnost. Pokud v řízení uspějí, otevírá se jim i cesta k případné náhradě škody, která jim aplikací cenového výměru mohla vzniknout. Tento návrh je však možné podat pouze do tří měsíců ode dne, kdy nabyl cenový výměr účinnosti, tj. do 8. července 2026. Jedná

Jaké mají provozovatelé možnosti?

- Cenový výměr akceptovat a operovat se ztrátou;
- Čerpací stanici zavřít a nést s tím související negativní důsledky; nebo
- Cenový výměr nerespektovat a čelit riziku pokuty.

se tak o jedinou přímou cestu, jak cenový výměr zpochybnit, a zároveň se v dohledné době domoci náhrady škody.

Další kroky vlády

Vláda si je zřejmě vědoma rizika potenciálních žalob na zrušení cenových výměrů Ministerstva financí, a proto už v pondělí 13. dubna předložila Poslanecké sněmovně návrh novely zákona o cenách, ve kterém navrhuje, aby napříště mohla být cena regulována cenovým výměrem ve formě nařízení vlády. Jak přitom v důvodové zprávě zcela správně uvádí, zákonnost nařízení vlády není možné napadnout stejně jednoduše jako opatření obecně povahy u správního soudu, ale provozovatel se jeho zrušení může domáhat nanejvýš v rámci ústavní stížnosti proti rozhodnutím správních orgánů a správních soudů o uložení pokuty. Nelze také opomenout, že ani novela s žádnou kompenzací pro provozovatele čerpacích stanic nepočítá. V neposlední řadě vláda navrhuje tento zákon projednat ve stavu legislativní nouze, čímž jen dále omezí veřejnou debatu o jeho dopadech v rámci legislativního procesu.

Závěr

Domníváme se, že cenová regulace, jak byla nastavena Ministerstvem financí, může být nezákonná, neboť za splnění určitých skutkových okolností neumožňuje podnikatelům dosáhnout zisku, což je v rozporu s ústavním pořádkem České republiky. Provozovatelé čerpacích stanic by tedy měli zvážit, zda tyto zásahy ze strany státu akceptovat nebo se proti nim aktivně bránit. V každém případě doporučujeme:

- a) důsledně sledovat cenový věstník a v něm pravidelně sdělované maximální denní ceny pohonných hmot;
- b) řádně dokumentovat všechny realizované velkoobchodní nákupy i maloobchodní prodeje; a
- c) s ohledem na krátkou zákonnou lhůtu neotálet s podáním návrhu na zrušení cenového výměru.

Jan Dobrý
Counsel, Praha

Email: jan.dobry
@cliffordchanceprague.com
Mobil: +420 737 615 575

This publication does not necessarily deal with every important topic or cover every aspect of the topics with which it deals. It is not designed to provide legal or other advice.

www.cliffordchanceprague.com

Clifford Chance, Jungmannova Plaza, Jungmannova 24, 110 00 Prague 1, Czech Republic

© Clifford Chance Prague Association 2026

We use the word 'partner' to refer to a member of Clifford Chance LLP, or an employee or consultant with equivalent standing and qualifications

If you do not wish to receive further information from Clifford Chance about events or legal developments which we believe may be of interest to you, please either send an email to BD@cliffordchanceprague.com or by post at Clifford Chance Jungmannova 745/24, 110 00 Prague 1, Czech Republic

Abu Dhabi • Amsterdam • Bangkok • Barcelona • Beijing • Brussels • Bucharest • Casablanca • Doha • Dubai • Düsseldorf • Frankfurt • Hong Kong • Istanbul • Jakarta* • London • Luxembourg • Madrid • Milan • Moscow • Munich • New York • Paris • Perth • Prague • Rome • São Paulo • Seoul • Shanghai • Singapore • Sydney • Tokyo • Warsaw • Washington, D.C.

*Linda Widyati & Partners in association with Clifford Chance.

Clifford Chance has a co-operation agreement with Abuhimed Alsheikh Alhagbani Law Firm in Riyadh.

Clifford Chance has a best friends relationship with Redcliffe Partners in Ukraine.

Clifford Chance has entered into association agreements with Clifford Chance Prague Association s.r.o., advokátní kancelář in Prague and Clifford Chance Badea SPRL in Bucharest

Filip Řehák
Advokát, Praha

Email: filip.rehak
@cliffordchanceprague.com
Mobil: +420 604 615 655

Tereza Juráková
BD Manažerka, Praha

Email: tereza.jurakova
@cliffordchanceprague.com
Mobil: +420 723 693 006